



PRESSEMELDING 2. februar 2022

Politiet sikter Gjerdrum kommune

Politiet i Øst har tatt ut siktelse mot Gjerdrum kommune etter kvikkleireskredet. Siktelsen påstår at kommunen ikke har hatt systemer for å se varsler i sammenheng og ikke hadde iverksatt tiltak mot erosjon i Tistilbekken. Kommunen er overrasket over konklusjonen og vil fortsette arbeidet for å få saken belyst fullt ut.

Politiet oppgir at grunnlaget for siktelsen er at kommunen i perioden 17. april 2008 til skredet inntraff 30. desember 2020, "blant annet på grunn av manglende systemer for å se mottatte varsler i sammenheng, unnlot (...) å treffe sikringstiltak mot erosjon i Tistilbekkens løp nedenfor gården Holmen, til tross for at kommunen hadde mottatt flere varsler om til dels alvorlig og tiltagende erosjon langs bekkens løp". I siktelsen er det lagt til grunn at tiltak i "tråd med anbefalingene i varslene ville ha forebygget rasulykken."

I siktelsen viser politiet til at tolv ulike bekymringsmeldinger og varsler som er sendt kommunen gjennom 13 år i perioden fra 2008 til 2020, ga kommunen plikt til å gripe inn og sikre de delene av Tistilbekken der skredet ble utløst. Politiet mener dette følger av naturskadelovens paragraf 20. Ingen kommuner har tidligere blitt straffet etter denne bestemmelsen.

– Jeg føler på et stort ansvar. Som jeg har sagt hele tiden er jeg helt sikker på at kommunen kunne, og sikkert burde, gjort ting annerledes. Særlig når vi ser hvilke tragiske konsekvenser det fikk. Men jeg er overrasket over at politiet nå har kommet til at vi hadde en plikt til å handle på bakgrunn av de varslene vi fikk, og at vi kan straffes for ikke å ha gjort det, sier ordfører i Gjerdrum Anders Østensen.

– I likhet med Gjerdrumutvalgets leder, Inge Ryan, mener jeg at det faktiske ansvaret for oppfølging og utbedringstiltak er uklart. Det samme mener tilsynelatende også myndighetene, som har bedt om en offentlig utredning for å klargjøre ansvarsforholdene, sier Østensen.

Politiet har siden januar 2021 gjennomført en undersøkelsessak der målet er å finne ut om noen kan holdes juridisk ansvarlig for skredet der elleve personer omkom. Kommunen har hele tiden samarbeidet fullt ut med politiet og overlevert flere tusen dokumenter og stått til rådighet ved å svare på alle spørsmål som er kommet. Politiet i Øst har nå oversendt saken til statsadvokaten som skal ta stilling til hva som skjer videre. Statsadvokaten kan velge å be om ytterligere etterforskning, frafalle siktelsen eller opprettholde siktelsen og innstille på straff.

Kommunen har siden vinteren 2022 hatt advokat Jan Fougner i Wiersholm som rådgiver. Alle ansatte i kommunen som har vært inne i samtaler med politiet, har hatt status som vitner og har forklart seg uten advokatbistand. Når kommunen nå har status som siktet, er det også klart at kommunen har behov for et juridisk forsvar. Fougner vil fra nå ha rollen som kommunens forsvarer.

– Politiet legger her til grunn en helt ny tolkning av lovverket sammenlignet med det som tidligere har vært praksis. Kommunen har under politiets undersøkelsessak ikke hatt status som mistenkt, men har gjennom frivillige forklaringer og dokumentoverleveringer bidratt aktivt under undersøkelsessaken. Kommunen har ikke på noe tidspunkt vært foreholdt at den ikke bare var vitne, men selv kunne være gjenstand for strafferettslig forfølgning. Siktelsen kom derfor som en

fullstendig overraskelse og kommunen har ikke underveis fått anledning til å imøtegå de forhold siktelsen bygger på. Vi skal nå først sette oss inn i disse forholdene, og deretter er det naturlig at vi ber om at det foretas ytterligere etterforskning, sier advokat Jan Fougner i Wiersholm.

De tolv bekymringsmeldingene og varslene dreier seg i hovedsak om forhold knyttet til Tistilbekken i områdene sørover fra Nystulia og forbi Holmen. Gjerdrumutvalget har fastslått at det var ved Holmen skredet startet. Gjerdrum kommune har lagt vekt på full åpenhet gjennom hele prosessen, for å sikre at eventuelle feil blir belyst. Det er publisert mer enn 10 000 dokumenter fra reguleringer, plan- og byggesaker. Politiet har så langt ikke funnet feil i disse prosessene. Det er ingen enkeltpersoner som er mistenkt eller behandling av enkeltsaker som er grunnlaget for siktelsen.

– Å gjennomgå kommunens arkiv- og sakssystem over en periode på femten år er tidkrevende arbeid. Vi begynte først med reguleringer, plan- og byggesaker. Framover vil vi jobbe videre med saker som ligger under teknisk, landbruk, vann og avløp for å se om dette kan belyse kommunens behandling bedre. Dette vil bli delt med politiet og vi vil også dele det med allmenheten for å se om det er noen som kan finne spor i materialet som vi har oversett, sier Berit Adriansen, virksomhetsleder plan, oppmåling og bygg i Gjerdrum kommune.

Selv om kommunen nå har status som siktet, er ordfører Anders Østensen tydelig på at kommunen kommer til å fortsette å være åpne og søke etter svar.

– Selv om vi er overrasket over politiets siktelse endrer det ikke noe på det vi anser å være vår viktigste oppgave; å beskytte innbyggerne. Vi går nøye gjennom hva som ble gjort og ikke gjort, og sikre at vi lærer av dette for å forhindre at noe lignende kan skje igjen. Vi intensiverer nå arbeidet med å finne ut av hva kommunen har gjort i disse områdene gjennom de siste 20 årene. Jeg har lovet de etterlatte og de som sto midt i de dramatiske hendelsene at vi skal gjøre alt som står i vår makt for å komme til bunns dette. Det løftet står ved lag, avslutter ordfører Anders Østensen i Gjerdrum kommune.

I forbindelse med siktelsen inviterer kommunen til pressemøte på kulturhuset i Ask torsdag 3. februar klokka 10.00. Der vil ordfører Anders Østensen gi en kort redegjørelse for kommunens vurdering av siktelsen, hva kommunen gjør videre og det vil være adgang til separatintervju med ordføreren. Virksomhetsleder Berit Adriansen og advokat Jan Fougner er begge til stede for å svare på spørsmål om saken.

Av hensyn til god avvikling av pressemøtet setter vi pris på om media melder seg på i forkant ved å sende epost til Anne.Britt.Fagerli@gjerdrum.kommune.no med opplysning om hvor mange som kommer.

For henvendelser fra media:

Roger Sandum, tlf.: 9325 5954

Andreas TInglum, tlf.: 9300 1773